

Samenlevingsopbouw organiseert maatschappelijk kwetsbare groepen. Samen met hen pakken buurtwerkers en opbouwwerkers gemeenschappelijke problemen aan die te maken hebben met grondrechten of met de leefbaarheid in hun buurt, stad, dorp of streek. De focus ligt op de verbetering van de kwaliteit van het leven en het samenleven.

Samenlevingsopbouw werkt aan een beleid dat afgestemd is op de noden en behoeften van maatschappelijk kwetsbare groepen.

SAMENLEVINGSOPBOUW
West-Vlaanderen

Slim besturen is samenwerken

Met de start van de nieuwe beleidsperiode staan de lokale besturen voor grote maatschappelijke uitdagingen. Ze moeten de komende jaren ambitieus besturen in moeilijke omstandigheden. Het gaat dan om de demografische trends van vergrijzing, vergroening en verkleuring van de samenleving, de klimaatproblematiek en de financieel-economische crisis met meer armoede en minder inkomsten. Gemeenten en OCMW's zullen daar een inhoudelijk sterk verhaal tegenover moeten plaatsen. Hoe doen ze meer en beter met minder? Hoe dragen ze op het lokale niveau bij – zoals het gemeentedecreet zegt – tot het welzijn van de burgers en tot de duurzame ontwikkeling van de gemeente?

Een van de grote speerpunten van dit beleid omschrijven we als: integraal wordt het nieuwe normaal. Problemen en kansen van mensen en de lokale samenleving laten zich immers niet in een sectoraal hokje duwen zoals de Vlaamse overheid te veel in de praktijk brengt. De aanleg van het dorpsplein vraagt samenhangende ingrepen op het vlak van stedenbouw, milieu, erfgoed, mobiliteit, vrijetijdsbeleid, sociaal beleid. Omgaan met kinderarmoede is een zaak van het centrale en lokale beleid, van buurtgemeenschappen en andere partners, van onderwijs, wonen, financiële steun, cultuurparticipatie enzoverder. Deze integrale, deze 'hele' aanpak krijgt een kans met de opmaak van het zesjarig beleidsplan met de achterliggende beleids- en beheerscyclus. Besturen gaan er vandaag mee aan de slag.

Een ander speerpunt is samenwerking. Hoe komen we tegelijk tot een efficiënter en beter beleid? Zo moeten we inzetten op een sterkere samenwerking tussen gemeente en OCMW, de kleinschalige samenwerking tussen buurgemeenten, in streekverband en de stadsregio's. Een sterker beleid maken we ook door samenwerking met externe partners. Kinderopvang, wonen, lokale diensteneconomie, welzijn. Gemeenten hoeven lang niet alles zelf te doen. Hoe vertalen we de regiefunctie van het lokale bestuur in de samenwerking met externe partners?

Oplossingen komen immers niet alleen van de [lokale] overheid. Veel plannen en initiatieven groeien bij burgers en burgerorganisaties. Het lokale bestuur kan deze initiatieven versterken en burgers uitnodigen tot zelfinitiatief. Het denken over burgerparticipatie zit immers in verandering. Het gaat niet alleen over de klassieke adviesraden of referenda. In deze zoektocht naar participatie als coproductie van integraal beleid kan een sterke partner als Samenlevingsopbouw samen met het lokale bestuur bergen verzetten.

Mark Suykens
algemeen directeur, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

WONEN: VRAAG EN AANBOD UIT BALANS

Voor mensen met een beperkt inkomen is betaalbaar en kwaliteitsvol wonen dikwijls heel ver weg. Goed wonen is nochtans een grondrecht en cruciaal voor het welbevinden.

Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen ziet een aantal uitdagingen voor het woonbeleid in de komende jaren. Denkt u even met ons mee?

[meer p.4](#)

THINK GLOBAL, ACT LOCAL

West-Vlaanderen telt 93 kwetsbare buurten in 23 gemeenten. Armoede heeft dus ook een territoriale dimensie. Werk maken van beter wonen, werk en onderwijs vraagt weliswaar een bovenlokale aanpak, maar de concrete realiteit van achterstelling laat zich in die buurten wel het sterkst voelen. Een kwetsbare buurt is echter méér dan een optelsom van risico's. In deze buurten zijn ook kansen, competenties, ideeën en inzet aanwezig bij bewoners, diensten en organisaties. De buurt is daarom de plek bij uitstek om [deel]oplossingen te zoeken voor lokale noden. Kwetsbare buurten en hun bewoners verdienen bijgevolg bijzondere aandacht en ondersteuning. Doet u met ons mee?

[meer p.5](#)

MINDER MAZEN, MEER NET

Te veel mensen missen de dienstverlening waar ze recht op hebben. Ze vinden hun weg niet, of raken verstrikt in het kluwen van instanties. Angst voor de stempel, de moeizame administratie en procedures, of het ontbreken van een sociaal netwerk, zijn factoren die een belangrijke rol spelen. Maar ook OCMW's en het breed spectrum van welzijnsorganisaties slaagt er niet altijd in om de hulp te brengen tot bij wie die nodig heeft. Wij zoeken vernieuwende oplossingen die de dienstverlening verbetert en toegankelijker maakt. Zoekt u met ons mee

[meer p.6](#)

TOT UW DIENST!

Het Steunpunt Sociale Planning West-Vlaanderen biedt welzijnsorganisaties en lokale besturen ondersteuning bij hun beleidsplanning. p. 7

ETALAGE

Inspirerende publicaties van eigen bodem p. 8

VAN LOKAAL NAAR ZAAL EN TERUG

Lokaler kan het niet gezegd worden. Column p. 8

13 zonder vrees

In de volksmond klinkt 13 als een slecht voorteken, iets om te mijden. In Amerika hebben sommige hotels geen kamer 13, en sommige gebouwen geen 13e verdieping. In Parijs ligt een straat waarbij huisnummer 13 is overgeslagen. In vrijwel ieder vliegtuig is er geen rij 13. In de autosport wordt traditioneel geen startnummer 13 toegekend. Wikipedia weet alles van vrees en bijgeloof.

Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen echter kijkt het jaar 13 recht in de ogen. De tekens van groeiende (kans)armoede bevestigen wat ons te doen staat. Net als de voorbije jaren engageren we ons in tal van projecten, en we geloven krachtig in de bundeling van energie.

Hoewel we houden van de volksmond, houden we niet van zijn spreekwoord 'dertien in een dozijn', alsof er altijd eentje is die er niet toe doet. Voor Samenlevingsopbouw is elke speler op het terrein een volwaardige speler, en streven we naar een menswaardig/volwaardig bestaan voor iedereen.

13 spelers vertellen u wat Samenlevingsopbouw met hen deed, of was het omgekeerd? Zo hoort u het ook eens van een ander.

1

EVY VANDEWOUDE
Maatschappelijk assistent
OCMW Koekelare

'Energiearmoede in de Westhoek' zal ons blijven als een inspirerend project dat veel enthousiasme en vooral gratis en duurzame energie opwekte bij zowel het doelpubliek als bij ons OCMW team.

2

TINEKE DEMEY
Oudergroep De sterke
mama's Houthulst

De bijeenkomsten van de sterke mama's zijn voor mij heel belangrijk. Ik kom er in contact met andere ouders die dezelfde vragen en zorgen hebben rond de opvoeding van de kinderen, maar ook rond andere vragen. We krijgen informatie, we maken een gezonde maaltijd klaar en ondertussen weten nu ook bij welke diensten we terecht kunnen voor vragen die niet zo gemakkelijk te beantwoorden zijn. Maar het is voor mij vooral een groep van vrienden geworden die elkaar helpen en ondersteunen.

3

MIRANDA BOUTTENS
Ervaringsdeskundige

Ik werk sinds een tijdje als opgeleide ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting bij Samenlevingsopbouw W-VI. Als ik terugblik op mijn ervaring tot nu toe dan ben ik blij Samenlevingsopbouw te hebben leren kennen. Ik krijg er de kans om mijn ervaring met hen te delen. Wat mij sterk bij blijft is dat SO al heel erg participatief werkt en toch al een zekere expertise heeft met de problematiek. De grootste uitdaging is dat het niet stopt bij het delen van een visie, maar dat de politici er ook echt iets mee doen.

4

CARL DECALUWÉ
Gouverneur

In mijn rede over armoede onderstreep ik het belang van buurtwerking en solidariteit als belangrijke hefboomen van armoedebestrijding. Mensen zijn meer bereid om zich in te zetten als ook de gemeente en het OCMW de nodige aandacht aan de wijk en zijn inwoners besteden. De unieke support en knowhow van Samenlevingsopbouw zorgen er voor dat iedere inspanning inzake armoedebestrijding en sociale uitsluiting echt impact heeft op die buurten. Samenlevingsopbouw houdt bovendien de vinger aan de pols en weet waar de echte noden en mogelijke remedies zijn. Dank en coöperatieve groet.

5

KAREL DEWEVER
Vrijwilliger

Als vrijwilliger ben ik nauw betrokken bij de werking in de Nieuwe Stad Oostende. Mensen communiceren niet meer met elkaar. Iedereen is bezig met zijn eigen ding. Door de werking van Samenlevingsopbouw staan de mensen hier in de wijk weer meer open voor elkaar. Wij helpen waar we kunnen, zelfs al hebben we het zelf moeilijk. We hebben daar deugd van.

6

BART CARON
Raadslid Kortrijk /
Vlaams Parlement

Samenlevingsopbouw is een onmisbare organisatie om alle mensen, vooral de mensen met minder invloed en macht, een rechtmatige plek in de samenleving te geven. De mensen nemen samen het heft in eigen handen. De rol van Samenlevingsopbouw is hen te ondersteunen, samen te brengen, te bekrachtigen. Mensen samen versterken en hen evenveel kansen bieden als anderen. Door de projectmatige aanpak wordt gewerkt aan duurzame oplossingen, wat duizend keer meer nodig is dan eenmalige oplossingen. Omgekeerd uitgedrukt: zonder Samenlevingsopbouw zou de kloof tussen wie het zeer goed heeft en minder goed heeft in Vlaanderen alleen maar groter worden.

7

JEAN-PAUL MARES
Vrijwilliger project
leefbaarheid Middelkerke

Voor de fusie van gemeenten was alles kleinschaliger en was er een natuurlijke inspraak omdat iedereen iedereen kende. Schaalvergroting heeft voordelen maar op het vlak van participatie is het volgens mij een groot nadeel. Daarom is het project Dorp inZicht zo belangrijk. Bij Dorp inZicht zetten wij, een groep inwoners, ons in voor Slijpe. We organiseren allerlei activiteiten en ijveren om betrokken te worden bij plannen en beslissingen voor ons dorp door het gemeentebestuur. Inspraak is het sleutelwoord, en die zorg voor die inspraak is de reden van mijn persoonlijk engagement.

8

DIRK LOOSVELDT
Directeur sociale dienst
OCMW Roeselare

Een warme kracht: Samenlevingsopbouw gelooft dat iedereen een even-waardige plaats heeft in de samenleving. Via een specifieke aanpak die vertrekt vanuit de eigen leefwereld van mensen, brengt de opbouwwerker de cliënt dichter bij de hulpverleners. Een frisse wind: in samenwerkingsverbanden met welzijnsdiensten houdt Samenlevingsopbouw voortdurend en aanklappend een spiegel voor om zo de ware doelen van de projecten niet uit het oog te verliezen. (ervaring met Project drempels voor kwetsbare groepen t.a.v. sociale dienst OCMW Roeselare)

9

PASCALE COCKHUYS
Coördinator vzw Wieder
Brugge

Wieder heeft al geruime tijd een stevige samenwerking met Samenlevingsopbouw. We zien onszelf hierin als een volwaardige partner, en spreken dan ook over een zeer geslaagd huwelijk. De ingrediënten hiervoor zijn de gezamenlijke visie over de doelgroep, én de directe en open communicatie. Ondanks het feit dat er toch duidelijke verschillen aanwezig zijn tussen ons, vullen we elkaar perfect aan. Ja, Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen is inderdaad het juiste deksel op ons potje.

10

HILDE VAN LAERE
23 jaar opbouwwerk

Kwetsbare mensen zijn vaak krachtige mensen. Samen met hen diensten en beleid warm maken om iets wezenlijks voor deze groep te veranderen, geeft mij als opbouwwerker de nodige 'drive'. Toch ben ik ook bekommerd voor de toekomst: de groep kwetsbaren groeit - zeker ook het aantal mensen met psychische problemen. Proceswerk vraagt energie, tijd en middelen. Ik hoop dat de beleidsmakers hierop blijvend zullen inzetten.

11

LUC MARTENS
Burgemeester
van Roeselare
Voorzitter VVSG

De overheden staan op alle niveaus en op tal van fronten onder druk. We worden lokaal teruggedrongen op onze kerntaken. Maar is het niet precies de taak van een lokale overheid schild te zijn voor die groepen in de samenleving die in de huidige recessie nog meer dreigen in de marge te worden geduwd. Meer dan ooit is er nood aan competentie en de ervaring van goede praktijken om de kloof te dichten en mensen te helpen om bij te benen. Dit kan die lokale overheid niet alleen. We hebben partners en bondgenoten nodig om mensen te versterken, met hen een hoopvol perspectief te verkennen en er ook daadwerkelijk voor te gaan. Samenlevingsopbouw is een taai werksort, die krachten, ideeën en mensen kan verzamelen om maatschappelijke uitsluiting tegen te gaan en achterstelling af te bouwen. Samenlevingsopbouw creëert een reëel surplus.

12

TINE WYNS
Directeur
CAWJZ Middenkust vzw

Betrouwbaar, geëngageerd en gedreven, deze eigenschappen maken van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen de ideale partner om ook in de toekomst de lokale problemen van de burgers bovenaan op de agenda van het lokaal bestuur te plaatsen. Sociale actie en signalering blijven belangrijke tools om naast sensibilisering, verandering te stimuleren. De winteropvang in Oostende, woonbegeleiding en buurtwerk in de Nieuwe Stad zijn dé realisaties van de voorbije jaren waar Samenlevingsopbouw samen met het CAW en andere lokale actoren trots mag op zijn.

13

WARD DUMOULIN
Voorzitter Samenlevings-
opbouw W-VI.

Ca-va-seul is een schuurmiddel uit vervlogen tijden waarmee kookplaten en legerbottines als vanzelf gereinigd raakten. We denken teveel in 'ça-va-seul'-termen als het gaat over ons kostbare sociale weefsel. De wil om samen een gemeenschap te vormen, volstaat niet. Samenlevingsopbouw blijft een soepele deskundige waarmee het beter kan lopen: ça va mieux. En voorop blijft de resolute standvastigheid om grondrechten van burgers op de agenda te houden.

Samenlevingsopbouw in cijfers en letters

IEDEREEN

Iedereen heeft recht op een goede job, sociale bescherming, behoorlijke huisvesting, een gezond leefmilieu, cultuur en ontspanning. Maar ook in uw gemeente wonen mensen die zelf niet makkelijk opkomen voor hun rechten. Alleenstaande ouders met kinderen, mensen met een laag inkomen, huurders op de private huurmarkt met een hoge energiefactuur. Samen met hen pakken we problemen aan waar meerdere mensen mee te maken krijgen. Wat mensen zelf weten en kunnen is daarbij het vertrekpunt. We laten mensen meepraten, meedenken, meebeslissen. Opbouwwerkers begeleiden en geven steun als dat nodig is. We luisteren, brengen mensen samen, helpen het probleem formuleren, zoeken mee naar een oplossing.

29

Zoveel jaar ervaring hebben we in het opbouwwerk in West-Vlaanderen. Opbouwwerk Heuvelland en Samenlevingsopbouw Veurne-Diksmuide behoorden tot de pioniers inzake 'streekopbouwwerk' in Vlaanderen. In de loop van de jaren werd het werkterrein uitgebreid: op vandaag zijn we aanspreekbaar in de ganse provincie.

DE KLOOF

De kloof tussen arm en rijk groeit. 1 op 7 Belgen leeft in armoede. Naast de generatie-armen zien we ook heel wat andere groepen die het moeilijk krijgen. Alleenstaande moeders met kinderen, senioren zonder eigen woning, mensen die hun werk kwijt zijn geraakt. Ook met deze 'nieuwe' doelgroepen willen we samenwerken om tot oplossingen te komen voor hun problemen.

4

Wonen, Leefbaarheid, Arbeid en (maatschappelijke) Dienstverlening. Dit zijn de 4 thema's waarin we de komende jaren onze tanden zetten. Projecten worden gebundeld tot inhoudelijk sterke programma's, zodat ervaring niet opgesloten blijft binnen één project.

STRUCTUREEL

Structurele oplossingen zijn steeds het doel. Brandjes blussen is niet onze opdracht, we streven naar duurzame oplossingen die voor een groep mensen een verbetering van hun levensomstandigheden betekenen. Daarvoor doen we telkens een beroep op het (lokaal) beleid en allerlei andere instanties.

26

In 2013 worden 26 West-Vlaamse projecten uitgewerkt. Starten doen we niet ondoordacht, maar op basis van een grondige projectvoorbereiding. Projectmatig werken is eigen aan het opbouwwerk. De inzet van opbouwwerkers kan in duur verschillend zijn (één, twee, zes jaar) maar is altijd tijdelijk. Juist daarom wordt steeds gewerkt naar een blijvend resultaat: een wijkcomité of een buurthuis, een gewijzigd gemeentelijk reglement, een woonwinkel, een buurtdienst met werk voor een groep laaggeschoolde werkzoekenden, een wijkplan met beleidsmaatregelen,

1302

Dit is het aantal activiteiten dat door Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen in 2012 georganiseerd werd. Van samen een gezonde soep maken tot een verkiezingsdebat met de lokale lijsttrekkers. Huisbezoeken, vergaderingen, rommelmarkten en huiswerkklassen: opbouwwerkers bouwen activiteiten op vanuit de noden en behoeften van de mensen waarmee ze werken.

IEDERS STEM TELT

Sociale thema's hoger op de politieke agenda zetten en de stem van maatschappelijk kwetsbare groepen laten klinken: dat waren de uitdagingen voor de campagne 'Ieders Stem Telt'. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen organiseerden we een bevraging in bijna 50 West-Vlaamse groepen. Op basis daarvan schreven we prioriteitennota's op maat van de centrumsteden en gingen daarmee langs bij de politici. Kers op de taart waren de verkiezingsdebatten waarop sociale thema's centraal stonden. We willen de stem van maatschappelijk kwetsbare groepen ook verder laten klinken bij de verkiezingen van 2014. Volg de initiatieven in dit verband op www.iedersstemtelt.be

300

Zoveel gemotiveerde medewerkers telt Samenlevingsopbouw in Vlaanderen en Brussel. We werken zowel in grootsteden als op het platteland. Opbouwwerkers uit alle windstreken wisselen regelmatig informatie uit, zodat het lokale werk nog sterker wordt. Er is ook een interessant vormingsaanbod, dat ook openstaat voor medewerkers uit lokale besturen. Geïnteresseerd in het werk van onze collega's? Op www.samenlevingsopbouw.be kan je terecht voor heel wat nuttige informatie.

80%

Van de West-Vlaamse gemeenten werkte al 80% met ons samen. Gemeentebesturen en OCMW's beschikken over heel wat hefboomen om voor kwetsbare groepen een verschil te maken.

Ook welzijnsorganisaties en sociale huisvestingsmaatschappijen zijn voor ons potentiële partners. Bent u voor de opmaak van het nieuwe meerjarenplan op zoek naar inspiratie voor een doeltreffend sociaal beleid? Hebt u zelf ideeën waar u nog partners voor zoekt? Wilt u een probleem aanpakken van een groep mensen die zwak scoort op grondrechten? Wilt u een kwetsbare wijk extra aandacht geven?...

Misschien kunnen we hierbij samenwerken. Bel of mail ons. In een eerste contact bekijken we wat onze rol zou kunnen zijn. Samenwerkingsformules en financiële afspraken worden in overleg gemaakt. - chris.verstraete@samenlevingsopbouw.be T 050 39 37 71

SAMENLEVINGSOPBOUW
West-Vlaanderen

NIEUW

Onze huisstijl in een nieuw kleedje. Vanaf april is dit logo ons nieuwe uithangbord, maar de kern van ons werk blijft natuurlijk ons sterkste merk.

Betaalbaar wonen in West-Vlaanderen

VRAAG EN AANBOD UIT BALANS

Voor mensen met een beperkt inkomen is betaalbaar en kwaliteitsvol wonen dikwijls heel ver weg. Goed wonen is nochtans een grondrecht en cruciaal voor het welbevinden van mensen. We zien volgende uitdagingen voor het woonbeleid in de komende jaren:

DE KWALITEIT EN DE ENERGIEZUINIGHEID VAN WONINGEN OP DE PRIVATE HUURMARKT VERBETEREN

Naast de huur is de energiekost voor mensen met een laag inkomen een belangrijke uitgave. Mensen kunnen de energiekost niet betalen, laat staan dat ze het geld of de kracht hebben om aan hun woningen de broodnodige renovatie en/of isolatie toe te passen. Zeker voor huurders is dit een probleem. Huurders willen het niet omdat het hun huis niet is, en verhuurders zien er vaak het voordeel niet van in.

Ook voor eigenaars met een laag inkomen is investeren in energiebesparende maatregelen dikwijls niet evident. Toch zijn er al voorbeelden die aantonen dat, mits een (financiële) injectie van lokale besturen en de nodige begeleiding het mogelijk is ook minder begoede eigenaars aan te zetten tot de nodige renovatie. Ook voor een lokaal bestuur is het immers een opdracht mee te waken over de kwaliteit van het woningpatrimonium en zeker de verloederende van wijken tegen te gaan.

In de Westhoek loopt nu in verschillende gemeenten een project 'energiearmoede'. Samenlevingsopbouw zet hierbij in samenwerking met de OCMW's acties op om zicht te krijgen op de energiearmoede bij kwetsbare huurders en eigenaars. Doel is het energieverbruik te verminderen, zowel door te werken op het energiegedrag (individueel en in groepsverband) als door iets te doen aan de kwaliteit van de woning. Alle actoren (zoals de energiesnoeiërs, de Vlaamse premies en acties, de milieudienst, ...) worden ingeschakeld en er wordt gewerkt aan een betere coördinatie en samenwerking op lokaal vlak.

EEN BETERE DIENSTVERLENING VOOR MENSEN DIE OP ZOEK ZIJN NAAR EEN WONING EN VOOR MENSEN MET VRAGEN OVER ENERGIE

Mensen met een laag inkomen zijn vaak maandenlang vergeefs op zoek naar een huurwoning. Welzijnsdiensten en lokale diensten worden overstelpt met vragen. In het kader van behoorlijk bestuur past het om voor deze mensen een speciale inspanning te doen en hen te helpen in hun zoektocht naar een woning. Ook mensen die een woning hebben, worstelen vaak met vragen, dikwijls over energie.

In Kortrijk werd een Woonclub uitgebouwd in samenwerking met het stadsbestuur en CAW Stimulans. Via deze Woonclub krijgen mensen intensieve hulp van vrijwilligers bij de zoek-

tocht naar een woning. Samenlevingsopbouw heeft dit concept mee uitgewerkt en uitgebouwd met speciale aandacht voor de vrijwilligerswerking, de signalering naar het beleid, het groepswerk

Samenlevingsopbouw werkte ook een concept woon- en energiewinkel uit. Bij deze laagdrempelige dienstverlening kunnen alle vragen over wonen en energie worden aangepakt. We kunnen dit mee lokaal uitwerken.

HET AANBOD VAN KLEINE BETAALBARE WONINGEN VERHOGEN

Het aantal betaalbare huurwoningen voor mensen met een beperkt inkomen daalt snel. De verhoging van de kwaliteitsnormen maakt dat veel kamers, studio's en kleine appartementen niet langer verhuurd worden. Daartegenover staat dat het aantal mensen met een beperkt inkomen stijgt. Er is dus een blijvende grote nood aan kleine betaalbare huurwoningen.

Samenlevingsopbouw wil meewerken aan nieuwe projecten die het aanbod aan betaalbare huurwoningen verhogen. We denken daarbij aan nieuwe projecten als:

- Samenhuizen, cohousing voor lage inkomens. Nu bestaan er al heel wat projecten, maar die zijn vooral naar middenklassers gericht.
- Community Landtrust, waarbij de grond eigendom blijft van de gemeenschap en mensen enkel het huis moeten kopen of huren.
- Buurtgericht bouwen, waarbij rekening wordt gehouden met het 'doorgroeien' van een grote woning naar een kleinere woning of aangepast appartement in eenzelfde wijk.
- Kamers en studio's aanbieden: voor een grote groep alleenstaanden is een (kwalitatieve) kamer of studio een goede aangepaste woonvorm en vaak het enige betaalbare. En waarom geen kwalitatief aanbod voorzien met woonbegeleiding in samenwerking met het welzijnswerk?

EEN WOONBELEID UITWERKEN MET OOG VOOR SPECIEFIEKE, MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE GROEPEN

Lokale besturen wensen soms een specifieke actie te ondernemen ten aanzien van specifieke doelgroepen. We denken daarbij aan kamerbewoners, permanente bewoners op een camping, jongeren die bij een vriend of familie wonen, daklozen. Samenlevingsopbouw vindt het belangrijk dat bij het zoeken naar oplossingen, de noden, ervaringen en wensen van de doelgroep zelf mee in rekening worden genomen. Van daaruit worden dan structurele oplossingen voorgesteld.

Samenlevingsopbouw heeft in Oostende op vraag van de stedelijke dienst wonen een project opgezet rond het kamerwonen. Meer dan 100 kamerbewoners werden persoonlijk bezocht. Hun wensen hebben de uiteindelijke beleidsvoorstellen sterk gekleurd.

Veel mensen met psychische of maatschappelijke problemen raken moeilijk aan een sociale woning. Ook voor mensen met een acute woonnood is er vaak geen oplossing. Daarom is een betere samenwerking tussen sociale huisvestingsmaatschappijen en welzijnsdiensten nodig.

Samenlevingsopbouw kan samen met de betrokken actoren projecten uitwerken om deze vragen te beantwoorden. We denken daarbij aan:

- De creatie van een tijdelijke woonmarkt binnen de sociale huisvestingsmaatschappijen om cliënten met een acute woonvraag tijdelijk onder te brengen. Bestaande mogelijkheden zijn bufferwoningen, invullen leegstaande woningen, proefwonen onder begeleiding enzovoort.
- Het organiseren van woonbegeleiding om bijvoorbeeld uithuiszetting te vermijden.
- De opmaak van een lokaal toewijzingsreglement voor de meest kwetsbare doelgroepen (zoals thuislozen, mensen die in een opvanginitiatief verblijven, ...)

HET BETREKKEN VAN (KWETSBARE) HUURDERS BIJ HET BELEID VAN EEN SOCIALE HUISVESTINGSMAATSCHAPPIJ OF SOCIAAL VERHUURKANTOOR

Als sociale verhuurders rekening houden met de ervaringskennis van hun huurders komen ze vaak tot betere beslissingen. Sociale huurders vinden het ook belangrijk dat hun stem wordt gehoord. Met het model 'Tweezijdig en Tweezijdig Plus' heeft Samenlevingsopbouw al heel wat ervaring opgebouwd met participatieprojecten. Het doel was steeds om de sociale huurders te betrekken bij het beleid van de organisatie.

Deze ervaring willen we nu delen met andere sociale huisvestingsmaatschappijen. We voeren zelf geen tevredenheidsonderzoeken meer uit, maar we helpen de maatschappijen om zelf een participatiebeleid uit te tekenen en op te zetten.

Samenlevingsopbouw zet verder in op twee specifieke uitdagingen: nl. beleidsparticipatie via een huurderswerkgroep of adviesraad die mee nadenkt over het beleid van de maatschappij, en daarnaast participatie van de meest kwetsbare huurders.

De uitdagingen zijn groot, het kriebelt om te werken aan oplossingen. Door het inzetten op zowel de vraag- als de aanbodzijde brengen we de weegschaal de komende jaren hopelijk meer in balans.

CONTACT: paul.meersman@samenlevingsopbouw.be
T. 050 39 37 71 0474 91 96 71

THINK GLOBAL, ACT LOCAL

Kwetsbare buurten in West-Vlaanderen

Bepaalde buurten kampen met diverse vormen van achterstelling zoals minder kwaliteitsvolle huisvesting, onaantrekkelijke woonomgeving, ontoereikende dienstverlening, minder sterke sociale cohesie, relatief veel kansengroepen, slecht imago, ... Het Steunpunt Sociale Planning van de Provincie West-Vlaanderen bracht de kwetsbare buurten in kaart. West-Vlaanderen telt 93 kwetsbare buurten in 23 gemeenten. Armoede heeft dus ook een territoriale dimensie.

Werk maken van beter wonen, werk en onderwijs vraagt een bovenlokale aanpak maar de concrete realiteit van achterstelling laat zich in die buurten wel het sterkst voelen. Een kwetsbare buurt is echter méér dan een optelsom van risico's. In deze buurten zijn ook kansen, competenties, ideeën en inzet aanwezig bij bewoners, diensten en organisaties. De buurt is daarom de plek bij uitstek om (deel)oplossingen te zoeken voor lokale noden. Maar een positieve dynamiek, samenwerking en specifieke aandacht voor kansengroepen komen in die buurten echter meestal niet spontaan tot stand. Kwetsbare buurten en hun bewoners verdienen bijgevolg bijzondere aandacht en ondersteuning.

Integrale wijkaanpak

Een kwetsbare buurt is niet gedoemd zo te blijven. Het lokaal bestuur kan daarvoor mee initiatief nemen als regisseur en voortrekker bij de opmaak én uitvoering van een integrale wijkaanpak. Het is van belang dat de wijkaanpak ervoor zorgt dat het leven voor verschillende groepen van bewoners en bijgevolg de hele buurt stap voor stap verbetert. Een goede wijkontwikkeling gaat dus hand in hand met armoedebestrijding. Deze ambitie vraagt een integrale en duurzame aanpak om op korte én langere termijn positieve resultaten te boeken. Het bestuur kan zich versterken door in zee te gaan met diverse partners die op specifieke domeinen expertise hebben.

Werken aan leefbaarheid doet Samenlevingsopbouw door:

- de **inzet en betrokkenheid van bewoners** mogelijk te maken en te verhogen. Het menselijk kapitaal en diverse kwaliteiten van een wijk worden opgespoord, aangesproken én gewaardeerd.
- het verbeteren van de **woonomgeving** als gemeenschappelijke gebruikruimte waarbij de vormgeving en het beheer samen met de bewoners wordt opgenomen.
- het ontwikkelen van een **aangepast aanbod voor kwetsbare groepen op vlak van dienstverlening, huisvesting, arbeid en maatschappelijke participatie**.

Stijn Oosterlynck, stadssocioloog aan Centrum OASes van de Universiteit Antwerpen stelt zich kritisch op ten aanzien van de gangbare strategie om ruimtelijke concentratie van armoede te bestrijden door het aantrekken van middenklassers van buiten de stad. De voorbeeldfunctie van betere groepen 'als hefboom voor emancipatie van achtergestelde groepen' kan volgens hem niet wetenschappelijk ondersteund worden en is dus weinig effectief. Oosterlynck stelt dat concentratiebuurten op zich geen probleem zijn. Hij pleit voor een benadering die vertrekt vanuit de noden en ambities van de bestaande bevolking om vooruit te geraken in het leven. 'Probleemwijken' worden in deze optiek plekken waar verandering en persoonlijke groei mogelijk is. Het lokaal bestuur dient daartoe in te zetten op een publieke dienstverlening gericht op wonen, werken, leren en het ondersteunen van zelforganisaties en het gemeenschapsleven, aldus Stijn Oosterlynck.

[De Morgen: concentratiebuurten zijn op zich geen probleem. 4/12/12]

Wijkaanpak op maat

Samenlevingsopbouw verkent de buurt door bewoners te horen en brengt diverse kwaliteiten en opportuniteiten van de buurt in kaart. We gaan in dialoog met partners om de bevindingen te verfijnen en speerpunten vast te leggen. We zoeken samen naar een concrete werkwijze om tot oplossingen te komen. Een buurtgerichte aanpak is dus een optelsom van ieders inbreng!

De ene buurt is de andere niet. Elke buurt heeft een aanpak nodig die voor de buurt en zijn bewoners het verschil kan maken! Een greep uit onze praktijk.

Dorpshuis Emelgem

Izegem investeerde 8 jaar in integrale wijkontwikkeling. Drie heel verschillende buurten kregen elk een specifieke benadering en maatregelen. 'Door de wijk als vertrekpunt te nemen en dialoog mogelijk te maken met bewoners en over de diensten heen, verbreedt bij iedereen de blik en komen er andere standpunten en oplossingen in beeld', aldus de stadssecretaris. Zo werd ook het dorpshuis Emelgem in de stijgers gezet. Het bewonersonderzoek gaf aan dat de dienstverlening van het OCMW onvoldoende gekend is, terwijl een derde senior is en het OCMW een uitgebreid aanbod aan thuisdiensten heeft. De diensten toegankelijker maken en bewoners beter informeren is dé uitdaging. Het onderbenut oud gemeentehuis kwam al snel in het vizier. Het stadsbestuur stelt het oud gemeentehuis ter beschikking en het OCMW neemt de coördinatie van het dorpsrestaurant op zich. De behoefte aan ontmoeting en de nabijheid van dienstverlening krijgt vlees en bloed in het dorpshuis. Een bewonersgroep organiseert activiteiten en vrijwilligers helpen in het dorpsrestaurant. Diensten rond wonen, vorming, cultuur, ... worden aangespoord om een aanbod te doen in het dorpshuis. In de toekomst zal het OCMW ook een buurtnetwerk ontwikkelen zodat mensen de weg naar hun buur of dienstverlening nog beter vinden.

Buurttuin De Nieuwe Stad – Oostende

De groenontwerpers van de stad Oostende zochten een invulling voor het centrale plein tussen de hoogbouw-appartementsblokken van de Nieuwe Stad. Ze gingen hiervoor te rade bij geïnteresseerde bewoners. Het had een kippenren kunnen worden, een avontuurlijk hondenspeelplein, of een kunstig Gaudi-parkje. Maar het werd een tuin. Een tuin die een ontmoetingsplek moest worden, een groene oase midden het beton. Maar daar bleef het voor de vaste groep vrijwilligers niet bij. 'Dolle Pret', zo noemen we in de Nieuwe Stad onze tuin, is niet alleen een mooie blikvanger, ze brengt ook ambiance tussen de wijkbewoners tijdens het jaarlijkse soepfestival of de 'prettig gekruid'-dag. De kinderen uit de wijk helpen af en toe mee in de tuin. Zo ondervinden ze aan den lijve dat tomaten niet aan een boom groeien, wortelen niet uit een potje komen en oude groenten niet per se vergeten zijn. Dolle Pret is ook nooit een persoonlijk volkstuintje geweest van een paar enkelingen. Wat de vrijwilligers laten groeien en bloeien, vindt altijd zijn weg naar de wijkbewoners. Tijdens de jaarlijkse 'sla je slag'-actie worden kroppen sla verloot. Pompoenen, wortelen, selder, prei en de rest van de groenteteelt verdwijnen in de soep, en de verse kruiden kunnen het hele jaar door geplukt worden.

Torekes Gent en Buurtschatten Antwerpen

Ook in andere provincies zien we diverse manieren om een aandachtsbuurt positief op de kaart te zetten. De inzet van mensen wordt hierbij opgespoord, gewaardeerd én gevalideerd. In de wijk Rabot Gent hebben ze een lokale munt 'de Torekes' geïntroduceerd. Buurtbewoners worden beloond wanneer ze bijdragen aan buurt- of milieuzorg. De lokale munt wordt terug uitgegeven in de wijk: bij de lokale kruidenier, het huren van een volkstuintje, voor een bus- of cinematicket, en zelfs voor een dienst van je buur! In Antwerpen gaat Samenlevingsopbouw op zoek naar 'buurtschatten'. Mensen hebben goede ideeën en verdienen ondersteuning om hun talenten te delen met andere wijkbewoners. De uitkomst is een mozaïek van kleine en grotere initiatieven: de aanleg van een nieuw trapveldje, een gepensioneerde visser gaat met jongeren een uitdagende zeiltocht aan, leerrijke uitstapjes door en voor wijkbewoners, een jonge fotografe deelt haar passie, een fietsatelier, sport- en kookclubjes, ... Bewoners maken de wijk!

Zie ook www.torekes.be en www.buurtschatten.be

CONTACT: joke.dekoninck@samenlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28 0474 91 96 47

MINDER MAZEN, MEER NET

Er is veel maatschappelijke dienstverlening en iedereen heeft daar recht op. OCMW's en het breed spectrum van welzijnsorganisaties slaagt er niet altijd in om de dienstverlening tot bij de mensen te brengen die ze nodig hebben. Het sociaal vangnet is niet sluitend. Mensen krijgen de sociale hulp- en dienstverlening niet waar ze eigenlijk wél recht op hebben. Ze vinden hun weg niet naar of in het kluwen van instanties. Ze zetten de stap niet uit angst om een stempel te krijgen. Ze hebben moeite met administratie en procedures. Ze staan er alleen voor omdat sociale netwerken afbrokkelen met vereenzaming en minder informele hulp als gevolg. Het bos en de bomen, de mazen en het net. Er is nog veel werk aan de winkel.

Samenlevingsopbouw zoekt mee naar formules voor de uitbouw van dienstverlening als vangnet én als springplank naar een menswaardig bestaan. En dit voor iedereen.

Samenlevingsopbouw heeft ervaring in huis om met partnerorganisaties en met doelgroepen dienstverlening te verbeteren en toegankelijker te maken. Daarvoor zijn vernieuwende oplossingen uitgewerkt zodat mensen niet langer door de mazen van het net vallen.

1 We zoeken hoe drempels van OCMW en van sociaal huis kunnen verlagen.

Hoe kan dienstverlening beter aansluiten bij de noden van wie ze nodig heeft? Hoe kan de dienstverlening de mensen bereiken die de hulp daadwerkelijk nodig hebben? Hoe kan het OCMW doelgroepen een stem geven in de uitbouw van de dienstverlening?

Referenties: OCMW – Roeselare en Avelgem

2 We ontwikkelen nieuwe formules om kwetsbare groepen te bereiken en te ondersteunen.

Het gaat telkens om een combinatie van ontmoeting, hulp- en dienstverlening, vorming en informatie. Zodat mensen er weer bij horen en de weg vinden naar dienstverlening op hun maat.

Voorbeelden daarvan:

Inloophuis:

Een plek met een lage drempel voor kwetsbare groepen. Met een aanbod van ontmoeting, activiteiten, vorming, informatie.

Referentie: inloophuis De Kom-Af i.s.m. OCMW-Roeselare en CAW Midden West-Vlaanderen

Dorpsrestaurant:

Een gezamenlijke maaltijd doorbreekt het sociaal isolement en geeft kans om gerichte informatie te geven, door te verwijzen, enz. Een groep van vrijwilligers maakt het initiatief mogelijk.

Referentie: OCMW - Zonnebeke en Avelgem

Mobiel lokaal dienstencentrum:

Het lokaal dienstencentrum zoekt formules om de dienstverlening tot in alle wijken en dorpen van de gemeente te brengen. Het maakt daarvoor gebruik van bestaande infrastructuur.

Referentie: OCMW – Deerlijk.

3 Samenlevingsopbouw hielp op veel plaatsen bij de opstart van een zorgnetwerk.

Zorgnetwerken zijn een ondertussen beproefd recept. Een zorgnetwerk brengt een aanvullend dienstenaanbod tot bij kwetsbare mensen zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen. Vrijwilligers hebben een sleutelrol en staan o.m. in voor vervoer, bezoeken, klusjes, boodschappen, en verjaardag bezoeken bij 80+'ers.

Half november 2011 stonden voor de 11 zorgnetwerken in West-Vlaanderen 429 vrijwilligers, 934 gebruikers en 9580 prestaties op de teller. Zorgnetwerken bereiken vooral ouderen. Samenlevingsopbouw werkte een draaiboek uit om zo'n zorgnetwerk op te starten.

Samenlevingsopbouw tekent bovendien voor een uitwisselingstafel die bestaande en nieuwe zorgnetwerken ondersteunt.

Referenties: OCMW – Ieper, Veurne, Middelkerke, Ledegem, Avelgem, Anzegem, Deerlijk, Kuurne

Zorgnetwerken en armoedebestrijding: momenteel zoeken we met een aantal bestaande zorgnetwerken hoe zij ook kwetsbare gezinnen kunnen bereiken en ondersteunen.

Referentie: Dorpsdienst Nestor – Poperinge, Netwerk Dorpen – Ieper, ZOHRA – Avelgem.

4 We zoeken naar formules om armoede op te sporen en om er preventief aan te werken.

Beter voorkomen dan genezen. Voorbeeld daarvan is het project 'Sterke mama's' in het landelijke Houthulst. Dit project biedt ondersteuning aan ouders met kinderen in een kwetsbare gezinssituatie, op aansturen van betrokken gezinnen zelf en van betrokken diensten zoals OCMW, Kind en Gezin, CAW.

Referentie: OCMW – Houthulst.

5 Kan een integrale aanpak op werk-armoede-welzijn kansengroepen aan het werk helpen?

Een job betekent inkomen, weg uit het isolement, zich nuttig voelen. Een groeiende groep mensen dreigt definitief geparkeerd te worden aan de zijlijn van de arbeidsmarkt. Is 'arbeidsactivering' haalbaar voor mensen in armoede? Het project Droomjob in Brugge geeft een antwoord. Dat armen hun talent op de arbeidsmarkt kwijt kunnen: het kan, mits ondersteuning op veel fronten, zowel voor als na het vinden van werk.

Referentie: project Droomjob i.s.m. armenorganisatie Wieder en een netwerk van diensten.

6 U weet ons te vinden?

Op bovenstaande sporen is reeds ervaring in huis. Daarvoor zijn we uiteraard aan te spreken. Maar we kunnen ook partner zijn voor andere uitdagingen die de mazen van het net helpen dicht- en.

Om de lokale sociale dienstverlening te verbeteren.

Om kwetsbare groepen nog meer te bereiken.

Om administratieve drempels op te sporen.

Om mensen vaardigheden bij te brengen zodat ze hun weg vinden in doolhof van dienstverlening...

CONTACT: nancy.van.landegem@samenlevingsopbouw.be T. 050 39 37 71 0474 91 97 01

Steunpunt Sociale Planning. TOT UW DIENST

Binnen de dienst welzijn van het provinciebestuur is een Steunpunt Sociale Planning actief. Dit Steunpunt wil welzijnsorganisaties en lokale besturen ondersteuning bieden bij hun beleidsplanning.

Concreet betekent dit dat het steunpunt

- cijfermateriaal ter beschikking stelt om de externe omgeving waarin besturen/organisaties werken in kaart te brengen
- eigen registratiegegevens van organisaties/diensten verwerkt en analyseert
- methodologische know how aanreikt: m.b.t. interpreteren van de cijfers, m.b.t. opstellen/uitvoeren onderzoek, m.b.t. opmaak beleidsplanning, ...
- een sociale kaart (www.desocialekaart.be) uitbouwt en ter beschikking stelt van het werkveld.

Uitgangspunten die de werking van het Steunpunt Sociale Planning kenmerken zijn:

Fijnmazige analyses

Om een gediversifieerd beleid te kunnen voeren, is het voor lokale besturen van belang dat er een onderscheid kan gemaakt worden tussen buurten/wijken in de stad of kern/buitengebied op het platteland. De wijze waarop het cijfermateriaal door het Steunpunt Sociale Planning verzameld wordt, maakt het mogelijk data op fijnmazig niveau ter beschikking te stellen.

Maatwerk

De vraag van de klant geldt als uitgangspunt voor het uitwerken van analyses/projecten. Concrete vragen krijgen een antwoord op maat. En omdat het antwoord daardoor sterker aansluit bij de verwachtingen, is de garantie groter dat met het aangeleverde materiaal aan de slag wordt gegaan.

Een mail/telefoon volstaat om een vraag te stellen, er zijn geen omslachtige aanvraagprocedures.

Naast maatwerk zijn er ook een aantal generieke producten

Op de website van het Steunpunt (www.west-vlaanderen.be/socialeplanning) worden gemeentelijke cijfers ter beschikking gesteld:

DEMOGRAFIE: bevat informatie over inwoners, huishoudens, samenstelling bevolking en prognoses

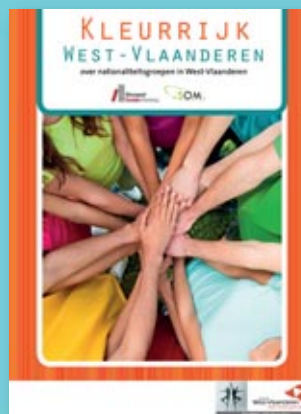
WOONFICHE: bevat informatie over woongelegenheden, prijzen, sociaal objectief, premies

KLEURRIJK WEST-VLAANDEREN: bevat informatie over de bevolking met een vreemde nationaliteit

DE STEEKKAART KANSARMOEDE: belicht de kansarme buurten in de gemeente.

CONTACT: Steunpunt Sociale Planning
sociale.planning@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be/socialeplanning

Hilde Coudenys T 050 40 33 37
Stefanie Rammelaere T 050 40 33 03
Lore De Jonghe T 050 40 32 04
Stephanie Soete T 050 40 74 23
Sven De Meulenaere (sociale kaart) T 050 40 35 27

Er zijn ook enkele publicaties ter beschikking.

Om een antwoord te kunnen geven op de vele vragen vanuit het welzijnswerkveld over de kansarmoede-situatie in West-Vlaanderen werd een West-Vlaamse kansarmoede-atlas opgesteld.

Met deze atlas wordt een antwoord geboden op volgende vragen:

*Welke zijn de kansarme buurten in West-Vlaanderen?

*Wat zijn de kenmerken van de buurtbewoners binnen deze buurten?

*Hoe evolueren deze buurten doorheen de tijd?

In samenwerking met deSom vzw heeft het Steunpunt Sociale Planning een omgevingsanalyse gemaakt waarin de nationaliteitsgroepen in West-Vlaanderen centraal staan.

Ook in West-Vlaanderen verkleurt de samenleving en in het lokale debat komen de uitdagingen die hiermee gepaard gaan, steeds meer op de voorgrond.

Met de publicatie 'Kleurrijk West-Vlaanderen' wordt de aanwezigheid van de diverse nationaliteitsgroepen op een objectieve manier in kaart brengen. De studie belicht de geschiedenis van de migraties, er wordt stilgestaan bij het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid, en er wordt een uitvoerige cijfermatige analyse van de diverse nationaliteitsgroepen in de provincie gemaakt. Hierin wordt de grootte van de groep belicht, er wordt een profiel van de niet-Belgen opgemaakt en er wordt aandacht besteed aan de gekleurde armoede.

Het draaiboek vergelijkend wijkenonderzoek is een instrument voor lokale besturen om een leefbaarheidsonderzoek op wijkniveau uit te voeren. In het draaiboek wordt stap voor stap uitgelegd hoe lokale besturen een kwalitatief leefbaarheidsonderzoek kunnen uitvoeren.

De uitvoering van het onderzoek gebeurt onder begeleiding van het Steunpunt Sociale Planning en vraagt een actieve inbreng van het lokale bestuur.

De Sociale Kaart (www.desocialekaart.be) biedt een overzicht van de voorzieningen uit de welzijns- en gezondheidssector in Vlaanderen en Brussel. De sociale kaart (of SOKA) is gratis toegankelijk, werkt over de provinciegrenzen heen en bevat concrete, actuele info.

Gemeenten die interesse hebben in een digitaal overzicht van de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in de eigen gemeente kunnen een eigen mini-soka ontwikkelen op basis van de interprovinciale Sociale Kaart.

Samenlevingsopbouw bezig(e) bij in West-Vlaanderen 2006-2013

ANZEGEM Zorgnetwerk ANNAH / **AVELGEM** Zorgnetwerk en armoede – Dorpsrestaurant - Zorgnetwerk ZOHRA / **BRUGGE** Ieders Stem Telt - Mijn Droomjob - Drempels op de huurmarkt: het immobiliënkantoor - Tweezijdig +: basistraject bij SHM Vivendo, Brugse maatschappij voor huisvesting, OCMW Brugge, Vereniging SVK Brugge, SVK Sovekans Brugge – buurtwerk Annabil / **DE PANNE** Energie en armoede - Leefbaarheid op de Oosthoek en Duinbos - Activerende wijkontwikkeling - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij Cel Huisvesting Gemeente en OCMW / **DEERLIJK** Mobiele lokaal dienstencentrum - Zorgnetwerk DONAH / **DIKSMUIDE** Bewonersplatforms en dorpsontwikkeling- Leefbaarheid Nieuwkapelle / DIVERSE DORPEN in West-Vlaanderen Dorp inZicht / **HARELBEKE** Verkennend onderzoek buurtwerk / **HOUTHULST** Sterke mama's - Kwetsbare huurders op de private woningmarkt - energie en woningkwaliteit / IEPER Ieders Stem Telt -Zorgnetwerk en armoede - Netwerk Dorpen - Tweezijdig +: basistraject bij SHM Ons onderdak- regio: Sociale huisvesting in kleine landelijke kernen / **INGELMUNSTER** en omliggende Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij De Mandelbeek / **IZEGEM** WOP III Emelgem - Wonen op maat - WOP II - centrum West / **KORTEMARK** Energie en armoede - Energie en woonkwaliteit - 't Schoederkloptje / **KORTRIJK** Ieders Stem Telt - De Woonclub - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij SVK De Poort / **KUURNE** Zorgnetwerk KADANZ / **LEDEGEM** Zorgnetwerk LEONAH / **MENEN** Projectverkenning leefbaarheid / **MIDDELKERKE** Dorpsontwikkeling en bezoekersteam - Coaching buurthuis Westende bad / **MIDDELEN ZUID WEST-VLAANDEREN** Uitwisseling huur- en woonbegeleiders SVK's / **OOSTENDE** Ieders Stem Telt - Wijk in bloei Stene - Tweezijdig + basis- en vervolgtraject Oostendse Haard - Nieuw leven in de nieuwe stad - Tweezijdig + basis- en vervolgtraject Gelukkige Haard - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij Woonwel / **POPERINGE** Zorgnetwerk en armoede - Bewonersplatforms en dorpsontwikkeling / **ROESELARE** Ieders Stem Telt - Inloophuis de Kom-Af - het Nuttig Verzuim - Drempels naar dienstverlening OCMW- Ons gedacht - Over de Zulle - Kamerwonen Krottegem – TWEEZIJDIG (pilotproject) huurdersparticipatie bij SHM De Mandel - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij SVK regio Roeselare - / **TIELT**, Pittem, Ruiselede, Wingene Zorgnetwerken plus: TINAH / **TORHOUT** Kamerwonen - Participatie aan het lokaal sociaal beleid / **VEURNE** Energie en armoede – Bewonersplatforms - Participatie aan het lokaal sociaal beleid - Zorgnetwerk VERONA - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij IJzer en Zee / **WAREGEM** Buurtontwikkelingsdienst Torenhof / **WESTHOEK** Sociale huisvesting op het platteland –Uitwisselingstafel buurt-en nabijheidsdiensten / **WEST-VLAANDEREN** Uitwisseling buurt- en wijkwerkers - Uitwisselingstafel zorgnetwerken - Traject bewonersparticipatie – Grensland filmdocument armoede en sociale uitsluiting - Uitwisselingstafel kamerwonen - West-Vlaams overleg buurtwerk / **WEVELGEM** Projectverkenning leefbaarheid - Tweezijdig +: huurdersparticipatie bij De Vlashaard / **ZONNEBEKE** Energie en armoede - Dorpsrestaurant - Zorgnetwerk ZOË - Drempels naar dienstverlening / **ZUID-WEST-VLAANDEREN** Werk.Waardig

De Vlaamse overheid en het Provinciebestuur zijn onze voornaamste financiers. Maar er zijn ook overeenkomsten met o.m. gemeenten, OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen, Cera, Koning Boudewijnstichting en Europese programma's nodig voor ons budget.

TUSSEN DROOM EN WERKELIJKHEID /rapport

Dit rapport focust op het thema arbeid en maatschappelijk kwetsbare groepen en bundelt de ervaringen binnen het project Droomjob Brugge. Een tiental mensen, ver van de arbeidsmarkt verwijderd, werden sterk ondersteund om te proeven van een (droom)werkvloer. Het rapport belicht de aanpak, deelnemers komen aan het woord, en beleidsaanbevelingen worden geformuleerd. Samenlevingsopbouw en de armenvereniging Wiederkanten geruime tijd samen aan dit project.

RAPPORT: download via www.samenlevingsopbouw.wvl.be – kies publicaties / rapporten en brochures. Een fototentoonstelling is eveneens beschikbaar. **INFO** fred.boone@samenlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

PARTICIPATIE WORDT GESMAAKT een website om van te snoepen!

Je bent bewoner en je zet je in voor je buurt of buurt? Je bent schepen, gemeenteraadslid of ambtenaar en je wilt bewoners nauwer betrekken bij je gemeentelijk beleid of een specifiek project?

De website www.participatiewordtgesmaakt.be is er voor jou. Je vindt er inspirerende praktijkvoorbeelden, interessante links en handige handvatten om je eigen project te ontwerpen. De website kadert in het traject Participatie wordt ge(s)maakt! van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen en de Provincie West-Vlaanderen. Er gingen trefmomenten, verdiepingstafels en uitwisseling tussen lokale bestuurders, praktijkwerkers en bewonersgroepen aan vooraf. Deze ervaringen werden eerder al gepubliceerd in de duo-publicatie 'Beslist anders beslissen' en 'Beslist meebeslissen'.

INFO katrien.laga@samenlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

DVD-pakket - GRENSLAND

Grenslaan is een beklijvende documentaire over armoede, uitsluiting en werk die vraagtekens plaatst bij de manier waarop de maatschappij met armoede omgaat. De film volgt het leven van vijf bewoners uit een sociale woonwijk in Vlaanderen met het buurthuis als centrale spil. Deze vijf verhalen schetsen een eerlijk en veelzijdig beeld van het complexe probleem van armoede en kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt in Vlaanderen vandaag. Ook wordt duidelijk wat buurtwerk en buurt-diensten in het leven van mensen kan betekenen. Grenslaan is een auteursdocumentaire van Een Andere Wereld Films in samenwerking met Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen en de Uitwisselingstafel Buurt- en Nabijheidsdiensten Westhoek. De film kreeg financiële steun van Cera, de federale minister voor Maatschappelijke Integratie, Lichtpunt en Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen.

INFO over het DVD-pakket en hoe bestellen: zie Samenlevingsopbouw Vlaanderen <http://www.samenlevingsopbouw.be/> Vlaanderen / ons aanbod / producten

WIE ZOEKT DIE VINDT?!

De Woonclub – een schakel in het 'recht op wonen'

3 jaar geleden startte de Woonclub als antwoord op de moeilijke zoektocht van kwetsbare groepen naar een betaalbare huurwoning. Bestaande woondiensten en –begeleiders missen de tijd om uitgebreid info en advies op maat te geven, mensen te sterken in hun kennis en vaardigheden, en indien nodig mee op stap te gaan. Het concept sloeg aan. In de drie jaar kwamen bijna 3000 mensen over de vloer waarvan zo'n 1000 unieke bezoekers. De publicatie geeft drie jaar werken weer, biedt op het terrein inspiratie en inzicht. De Woonclub is een samenwerking tussen Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen, CAW Stimulans en Stad Kortrijk.

INFO en bestellen: tine.vangroenweghe@samenlevingsopbouw.be

Van lokaal naar zaal en terug

Het is opmerkelijk hoe twee woorden met een vergelijkbare betekenis zelden in een gelijkaardige samenstelling worden gebruikt. Zaal en lokaal zijn allebei omschrijvingen voor een plaats van ontmoeting met een bepaald doel. Maar we spreken over een raadszaal, staatsiezaal, wachtzaal... en over een duivenlokaal, stempellokaal of een verenigingslokaal. Het lijkt wel op een hiërarchie.

Met de nodige animo worden in een duivenlokaal de kansen afgewogen van de favoriete blauwe geschelpte. In het stempellokaal wordt luidop geventileerd – in de plaatselijke taal met universele krachttermen - dat er geen werk te vinden is. In het verenigingslokaal wordt met vrouw, man en een beetje macht nagedacht hoe meer volk op de activiteiten te lokken, lokaas voor het lokaal dus.

In een raadszaal daarentegen wordt volgens de regels van de kunst gediscussieerd en volgens partijdiscipline beslist. In een staatsiezaal wordt gepronkt met de verkregen dotaties (of een slimme begroting?). In de wachtzaal wordt, zonder commentaar en nauwelijks contact, gewacht op een volgende gebeurtenis die het vervelende wachten waard zou moeten zijn. Nog een paar opvallende verschillen: in lokalen vind je vaak een ietwat aftandse bar, vaak door vrijwilligers gerund. De verwarming zorgt er 's winters altijd voor verhitte hoofden en koude voeten. De akoestiek versterkt, zonder technische tussenkomsten, alle klanken.

In zalen – op een walking dinner – zie je kelniers discreet manoeuvreren tussen de genodigden. De temperatuur is er geregeld met airconditioning en gesprekken krijgen er geen extra echo, laat staan een ongewenste weerklank.

Kortom, lokalen houden van couleur locale. En het moet ook gezegd dat heel wat plaatselijke beleids mensen begonnen zijn in die lokalen met hun lokale warmte om uiteindelijk in de geambieerde zetel te zetelen in een of andere raadzaal.

De weg omhoog van lokaal naar zaal: je zag het bij Jean-Luc Dehaene, Lech Walesa, zelfs bij de frêle freule Inge Vervotte...

Het lokaal als leerplaats, als catwalk, als springplank uiteindelijk.

De weg terug, van zaal naar lokaal, ligt minder voor de hand. Opeens lijkt dat lokaal te lokaal, te eenzijdig, te weinig genuanceerd, te voorspelbaar, te luidruchtig, niet profijtig genoeg voor de portemonnee of het netwerk. Op z'n best worden wijkvergaderingen of hoorzittingen georganiseerd met veel slechte voorbeelden als 'ontwijkvergadering' en 'hoor-je-wat-wij-als-beleid-voorstellen-zitting'. Intussen wordt in het stadhuis een congres geafficheerd waar academici zullen uitleggen hoe de kloof te dichten tussen burger en politiek.

Nochtans is een beleid, tot stand gekomen na intense dialoog en bijsturing en bijgevolg geruggensteund door de lokale bevolking en dus ook door het lokalenvolk, een duurzaam beleid dat op een draagvlak kan rekenen.

Leren dat ventileren op zich niet bedreigender is dan de geluidloze wereld van airco ook al zijn de gezichten wat verhit, de voeten ijsklompen en blijken de beloofde hapjes beperkt tot een pindanootgrabbel, is de eerste stap naar een grondig lokaal sociaal beleid.

Het hart op de tong langs beide zijden en eerlijk proberen, met oog voor het sociale profijt.

En dat gaat stukken gemakkelijker in een lokaal met scheve toeg, dan in een zaal met veel vertoon.

Annick Vansevenant

Lokaal:

1. Ruimte met betrekking tot een bepaald doel

2. Plaatselijk

3. Geheel van (voor een plaats) karakteristieke bijzonderheden

ABONNEER NU GRATIS

U KRIJGT SURPLUS VOOR HET EERST IN HANDEN?

Dit plezier gunnen we u 4x per jaar!

voor GRATIS ABONNEMENT SURPLUS

mail dolores.pluym@samenlevingsopbouw.be met vermelding: abonnement SurPLUS + naam en adres

ADRESWIJZIGING ABONNEES

dolores.pluym@samenlevingsopbouw.be